U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupeného Mgr. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10 – Vršovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2017, č. j. OAM-25/LE-LE05-LE05-PS-2017, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 4. 2017, č. j. 17 A 24/2017 – 48,

takto:

I. Řízení o kasační stížnosti **se zastavuje.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů tohoto řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátu Mgr. Jakubu Backovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 8 228 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen stěžovatel) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Plzni, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2017. Tímto rozhodnutím byl žalobce zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu v Zařízení pro zajištění cizinců X. Doba trvání zajištění byla podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovena do 4. 6. 2017.

[2] Kasační stížnost podal stěžovatel formálně z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Konkrétně pak namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil možnost užití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a touto podmínkou zajištění se zabýval nedostatečně a s nesprávným výsledkem. K tomu v textu podání připojil rozsáhlou právní argumentaci s odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Závěrem navrhl, aby tento soud napadený rozsudek zrušil a zrušil zároveň i žalované správní rozhodnutí.

[3] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel byl propuštěn ze Zařízení pro zajištění cizinců X dne 4. 6. 2017. Ode dne 5. 6. 2017 se zdržuje na adrese X.

[4] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro věcné projednání kasační stížnosti nejsou splněny.

[5] Podle § 46a odst. 9 zákona o azylu, ve znění zákona č. 222/2017 Sb., v případě, že je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění nebo o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění, soud řízení o žalobě zastaví. O ukončení zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince ministerstvo neprodleně informuje příslušný soud, který žalobu projednává. Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.

[6] V projednávané věci skončilo zajištění stěžovatele dne 4. 6. 2017, tedy po podání kasační stížnosti, ale před nabytím účinnosti zákona č. 222/2017 Sb. dne 17. 8. 2017 a před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o ní. Nejvyšší správní soud tak musel nejprve posoudit, zda lze citované ustanovení § 46a odst. 9 zákona o azylu v novelizovaném znění použít, jestliže zákon č. 222/2017 Sb. nabyl účinnosti až v průběhu řízení o kasační stížnosti.

[7] K tomu uvádí, že předmětné ustanovení odstavce 9 bylo do § 46a zákona o azylu inkorporováno částí pátou zákona č. 222/2017 Sb., článkem VI. a nebyla k němu připojena žádná přechodná ustanovení. Vzhledem k tomu, že se jedná o ustanovení čistě procesní povahy, uplatní se dle názoru Nejvyššího správního soudu pravidla v něm uvedená na všechna řízení, která běží ke dni účinnosti tohoto zákona. Uvedené ustanovení je tedy použitelné i v řízení o této kasační stížnosti.

[8] Druhou spornou otázkou, jíž se musel Nejvyšší správní soud zabývat, pak byla otázka ústavní konformity uvedeného ustanovení a jeho soulad s články 36 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod.

[9] Podle čl. 36 odst. 2, věta druhá Listiny nesmí být z pravomoci soudu vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny. Podle čl. 8 odst. 2, věta první Listiny nesmí být nikdo stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon.

[10] Podle čl. 36 odst. 3 Listiny má každý právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.

[11] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem veřejné moci, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

[12] Jak je vidět z výše uvedeného, je ustanovení § 46a odst. 9 zákona o azylu z hlediska práv chráněných citovanými články Listiny minimálně v rozsahu věty první velmi

kontroverzní. Není pochyb o tom, že rozhodnutí o zajištění cizince je svojí povahou rozhodnutím spadajícím pod ochranu čl. 8 odst. 2 Listiny, tedy řízením o dočasném omezení svobody. V řízení o žalobě sice není novelizovaným zněním citovaného ustanovení meritorní přezkum rozhodnutí ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny zcela vyloučen, je však vázán na trvání zajištění a tím je zásadním způsobem omezen. Ještě více pochybností vzbuzuje toto ustanovení z hlediska čl. 36 odst. 3 Listiny. Je-li podmínkou pro přiznání náhrady škody způsobené případným nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem zrušení nebo změna vadného rozhodnutí, pak za současné právní úpravy by se po propuštění ze zajištění nemohl postižený v řízení o žalobě domoci svého práva vůbec. Z obou těchto důvodů by tedy při aplikaci ustanovení § 46a odst. 9, věty první, zákona o azylu byly na místě úvahy o předložení návrhu Ústavnímu soudu ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy na zrušení tohoto ustanovení.

[13] V projednávané věci jsou však okolnosti případu poněkud jiné. Krajský soud ve věci rozhodl rozsudkem, námitky uplatněné v žalobě posoudil meritorně a žalobu zamítl. Propuštění cizince ze zajištění nebylo při jeho rozhodnutí relevantní skutečností, k němu ostatně došlo až po vynesení rozsudku ve věci. Stěžovateli tak přístup k soudu nebyl odepřen, nedošlo tudíž ani k porušení čl. 36 odst. 2, věta druhá Listiny, ani k porušení čl. 36 odst. 3 Listiny. Nárok na soudní řízení v další instanci (navíc bezvýjimečný), pak není Ústavou či Listinou nikde zakotven a právem na spravedlivý proces ve věcech správního soudnictví ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny, věty první není pokryt. Nejde ani o případ podle čl. 2 dodatkového protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod uveřejněné pod č. 209/1992 Sb.

[14] Nejvyšší správní soud tak má za to, že i když lze i v případě ustanovení § 46a odst. 9 věty třetí zákona o azylu, které v případě propuštění cizince ze zajištění předepisuje prostřednictvím věty první zastavení řízení o kasační stížnosti, hovořit o určitém omezení práva na přístup k soudu, nezasahuje toto ustanovení do práv stěžovatele natolik intenzivním způsobem, aby bylo možno dojít k závěru o jeho protiústavnosti. Aplikaci tohoto ustanovení proto dle názoru soudu za výše popsaných okolností nic nebrání.

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti podle § 47 písmeno c) s. ř. s. v návaznosti na ustanovení § 46a odst. 9, věta třetí, zákona o azylu zastavil.

[16] Řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] Ustanovený zástupce stěžovatele advokát Mgr. Jakub Backa učinil ve věci dva hlavní úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písmeno c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., jimiž byly sepis kasační stížnosti a další porada s klientem. Podle § 7 a § 9 odst. 4 písmeno d) citované vyhlášky mu za tyto úkony byla přiznána odměna ve výši 6 200 Kč, k níž náleží podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč. Úhrnná částka 6 800 Kč pak byla podle ustanovení § 57 odst. 2 s. ř. s. navýšena o 21%, neboť ustanovený advokát je plátcem DPH. Celkově tak bylo přiznáno k úhradě 8 228 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho

měsíce od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s . ř . s . ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně dne 31. října 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu